

2. IZJAVA ZA JAVNOST AKADEMIJE ZNANOSTI ZA TRAJNOSTNI RAZVOJ SLOVENIJE

POZIV AZTRS K NADALJNJIM REFORMAM V ZDRAVSTVU

Izhajajoč iz 3. cilja trajnostnega razvoja Organizacije združenih narodov (OZN), da je treba 'poskrbeti za zdravo življenje in spodbujati splošno dobro počutje v vseh življenjskih obdobjih' ter iz 10. cilja, da je treba 'zmanjšati neenakost znotraj držav in med njimi';

sklicujoč se na Kodeks zdravniške etike, ki posebej opredeljuje odgovornost zdravnikov do družbe, ko v 41. členu pravi: 'Zdravnik si prizadeva za enakovredno zdravstveno varstvo ranljivih skupin prebivalstva in manjšin' in v 42. členu: 'Zdravnik se zaveda omejenosti materialnih sredstev in spodbuja pravičen dostop do virov v zdravstvu';

ter upošteva ugotovitve raziskav, da privatizacija zagotavljanja zdravstvenih storitev le-te pretvarja iz javnega dobra v tržno blago, ki je dostopno predvsem premožnim slojem ter slabi zdravniško etiko v skrbi za paciente in zdravje prebivalstva na račun iskanja osebnih koristi.

AZTRS podpira prizadevanja Vlade RS po zaščiti in krepitvi javnega zdravstva ter njegovi razmejitvi od zasebnega, kakor je to predvideno v novem Zakonu o zdravstveni dejavnosti, ki je v postopku sprejemanja v Državnem zboru Republike Slovenije.

Ob tem AZTRS predlaga Vladi RS, da sprejme dodatne dopolnitve zakonov, ki urejajo solidarno financiranje, kakovost v zdravstvu in opravljanje zdravstvene dejavnosti in sicer:

- sprememba enotnega zdravstvenega prispevka, ki je nadomestil dopolnilno zdravstveno zavarovanje, v proporcionalno dajatev v odstotku zavarovančeve dohodninske osnove;
- vzpostavitev sistema vodenja in upravljanja kakovosti za vse izvajalce zdravstvene dejavnosti, vključno z ustanovitvijo neodvisne javne agencije za zagotavljanje kakovosti v zdravstvu, ki izvaja nadzorstvene, strokovne, razvojne in regulatorne funkcije na področju zdravstva;
- vzpostavitev pogojev za učinkovito preprečevanje varnostnih incidentov pri zdravstveni obravnavi, varstvo pacientov pred preprečljivimi škodljivimi dogodki in varstvo zaposlenih zdravstvenih delavcev pred neupravičenim kaznovanjem zaradi zdravstvenih napak, kadar so posledica neustreznih pogojev dela v neurejenih delovnih procesih;
- postopno uveljavitev obvezne akreditacije ter obvezne letne notranje evalvacije upravljanja sistema kakovosti v vseh zdravstvenih organizacijah, ki izvajajo javno službo;
- izenačitev pogojev delovanja javnih zdravstvenih zavodov (JZZ) in koncesionarjev glede obveznosti, kot je 24-urna nujna zdravstvena pomoč, reševalna služba in druge nujne zdravstvene storitve, npr. na področju varstva pred nalezljivimi boleznimi ter vzpostavitev različnih cen za elektivne in ne-elektivne (nepredvidljive) storitve in različno ogrožene bolnike;
- izenačitev položaja javnih zdravstvenih zavodov in koncesionarjev glede uporabe presežkov prihodkov nad odhodki od opravljanja zdravstvenih

storitev iz sredstev obveznega zdravstvenega zavarovanja (dopustnost uporabe presežka za nagrade zaposlenim in prepoved delitve presežka ustanovitelju);

- preureditev upravljanja javnih zdravstvenih zavodov tako, da zagotavlja jasno razmejitev poslovodne in nadzorne funkcije pri vodenju in upravljanju JZZ (krepitev poslovodne pristojnosti in odgovornosti direktorjev ter nadzorstvene pristojnosti članov svetov) ter tripartitno sestavo (nadzornih) svetov JZZ (v enakem razmerju 1/3 : 1/3 : 1/3 predstavniki zaposlenih, ustanovitelja in uporabnikov – pacientov);

- ureditev pravnih podlag za horizontalno in vertikalno povezovanje JZZ kot območnih združenj enot primarne in sekundarne ravni pod enotnim vodenjem neodvisne javne agencije na ravni države, ki zagotavlja učinkovito operativno in razvojno usklajevanje kadrovskih in tehničnih zmogljivosti na ravni regij;

- vzpostavitev delovnih normativov kot ene od podlag za nagrajevanje večje storilnosti.

AZTRS podpira zdravnike v njihovih prizadevanjih za pravično plačilo dela glede na delovne rezultate, vlaganje v izobraževanje ter glede na primerljive poklice. Hkrati jih poziva, da v prizadevanjih za osebno dobrobit ne žrtvujejo etičnih načel o skrbi za zdravje vseh skupin prebivalstva, kar se kaže v primerih odhoda osebnih zdravnikov in nekaterih specialistov brez ustrezne zamenjave za tisoče pacientov ter v bolj ali manj odkritem omejevanju dostopa do javnih storitev ter spodbujanju pacientov h koriščenju plačljivih storitev, pogosto pri istih posameznikih.